

Project 'Betekenisvolle dialoog in internationale ketens'

Multi-stakeholderdialoog in Nederland over IMVO-risico's

Case study branchevereniging voedingsmiddelensector

SEER

Introductie

Het SER-project '*Betekenisvolle dialoog in internationale ketens*' wil bedrijven praktische handvatten aanreiken om een dialoog te voeren in hun toeleveringsketens.

Nederlandse bedrijven die zicht willen krijgen op de risico's in hun toeleveringsketens moeten hiervoor de dialoog aangaan met hun stakeholders, zowel in Nederland als in productielanden. Dit kan bijvoorbeeld door een stakeholderbijeenkomst in Nederland te organiseren. Hierbij worden relevante stakeholders, zoals ngo's, brancheorganisaties, leveranciers, de overheid, financiers, en eventueel klanten en werknemers uitgenodigd om de IMVO-strategie van het bedrijf onder de loep te nemen of een inhoudelijke discussie te voeren over risico's in de keten. Zo'n stakeholderdialoog moet worden aangevuld door dialogen met partners in de toeleveringsketen, zodat de impact van beleid en acties beter kan worden beoordeeld.

Deze case study is onderdeel van meerdere publicaties van praktijkvoorbeelden van betekenisvolle stakeholderdialoog in het kader van het gelijknamige project bij de SER. Wil je meer lezen over de randvoorwaarden en overwegingen om betekenisvolle dialoog vorm te geven en leren over relevante handelingsperspectieven? Bekijk dan het *conceptontwerp* betekenisvolle dialoog dat de SER heeft ontwikkeld.

Casus

Deze case study gaat in op het voeren van een multi-stakeholderdialoog in Nederland bij een branchevereniging. Door middel van interviews met betrokkenen en desk research is achterhaald welke kernelementen een rol speelden in de voorbereiding en uitvoering van de dialoog om te achterhalen in hoeverre ze als betekenisvol werden ervaren door deelnemers.

Een Nederlandse branchevereniging wilde samen met haar leden en andere stakeholders, waaronder ngo's, de overheid en vakbonden, inventariseren wat de meest voorkomende risico's zijn in de toeleveringsketens van aangesloten bedrijven en waar zij een gezamenlijke aanpak op zouden kunnen vormgeven. Hiertoe werd een multi-stakeholderbijeenkomst georganiseerd. In rondetafeldialogen, afgewisseld met plenaire presentaties, werden de risico's in kaart gebracht en handelingsperspectieven besproken.

In deze casus werd besloten om de multi-stakeholderdialoog in Den Haag te laten plaatsvinden in de hoop dat er een goede vertegenwoordiging vanuit de landelijke overheid en belangenorganisaties zou deelnemen. Deze keuze ging echter ten koste van de aanwezigheid van bedrijven uit de sector, wiens kantoren vaak niet in de buurt van Den Haag gevestigd waren.

Deelnemers vonden het erg zinvol om in multi-stakeholderverband aan ronde tafels te bespreken welke risico's er in de keten zijn en hoe verschillende partijen deze proberen op te lossen. Het nadeel van deze aanpak was dat het kennisniveau onder deelnemers verschilde, waardoor de discussie soms aan de oppervlakte bleef of soms niet iedereen kon meepraten omdat de discussie juist te diep ging. Goede voorbereiding en moderatie, zowel plenair als aan de ronde tafels, en inhoudelijke presentaties over ketenrisico's zouden deze informatie-asymmetrie deels kunnen verhelpen.

Het resultaat van de bijeenkomst was een lijst met risicogrundstoffen. Enkele deelnemers waren kritisch over de besluitvorming die tot deze lijst leidde. Zij vonden de besluitvorming niet representatief en vonden het proces onvoldoende doordacht. Er was van tevoren niet transparant gecommuniceerd met deelnemers over hoe de besluitvorming tijdens de bijeenkomst zou verlopen, waardoor zij onvoldoende op de hoogte waren van hun rol en invloed.

Betekenisvolle dialoog

Om een stakeholderdialoog in Nederland betekenisvol te maken voor alle betrokkenen, moet er met name voor de volgende drie elementen aandacht zijn:

Transparantie. Stakeholders die door een bedrijf voor een dialoog worden uitgenodigd, willen vooraf weten wat het doel van de sessie is, waar de uitkomsten voor worden gebruikt, welke bijdrage van hen wordt verwacht en in hoeverre zij de besluitvorming kunnen beïnvloeden. Achteraf verwachten zij hierover een terugkoppeling. Als deze transparantie niet wordt geboden, zullen stakeholders met verkeerde verwachtingen aan de bijeenkomst deelnemen of met een onvoldaan gevoel de dialoogtafel verlaten, hetgeen de onderlinge relatie kan schaden. Bedrijven moeten zorgen voor duidelijke, tijdige en volledige informatieverstrekking aan hun stakeholders met passende communicatiemiddelen.

Inclusie. Voor een betekenisvolle bijeenkomst is het van belang dat de juiste stakeholders aan tafel zitten. Dit houdt in dat deelnemers kennis van zaken hebben, beslissingsbevoegd zijn en/of stakeholders in de toeleveringsketen goed kunnen vertegenwoordigen. Het betekent ook dat er aandacht moet zijn voor het betrekken van gemarginaliseerde stakeholders. Deze worden vaak onvoldoende gehoord waardoor een dialoog onvoldoende betekenisvol is.

Kennis. Wanneer je een multi-stakeholderdialoog organiseert, is het van belang om als organisator voldoende en gedetailleerde kennis te hebben over de onderwerpen die op de agenda staan. Dit draagt bij aan je geloofwaardigheid als organisator en zorgt ervoor dat de expertise die door deelnemers wordt ingebracht op een diepgaande manier kan worden bediscussieerd en meegenomen. Op deze manier wordt de inbreng van deelnemers serieus genomen en kunnen zij op een betekenisvolle manier bijdragen aan de dialoog. Kennis van een onderwerp is bovendien van belang in het selecteren van de juiste stakeholders voor de dialoog.

Colofon

Het SER-project 'Betekenisvolle dialoog in internationale ketens' wordt mede mogelijk gemaakt door de *Goldschmeding Foundation*.

Publicatie

Sociaal-Economische Raad
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK Den Haag
(070) 3499 525
communicatie@ser.nl

<https://www.ser.nl/nl/thema/imvo/betekenisvolle-dialoog>

Foto's: Shutterstock

© juni 2023, Sociaal-Economische Raad